

QVÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda
in Scholis Medicorum die Jovis 13. Januarij.

M. FRANCISCO GIRARD, Doctore
Medico Præside.

An inveterata & contumaci dysenteria lactis potio?

I.

ILLE quidem studiosi Medici officium, ac partes agit utcumquè, qui morbos vulgares, ac quotidianos, & *événens* levare, ac sanare novit; inveteratos verò, & contumaces remediis suo tempore adhibitis depellere, atque debellare haud paulò solertioris, ac præstantioris Medici opus est, non solum in obvias morborum causas earumque vim, & efficientiam attendentis, sed in eorundem etiam morborum ingenia, mores, casus, eventusque singulos mentis aciem intendentis. Is videlicet animo prospiciens quæ singulorum sit feritas, quæ remissio, quæ brevitās, quæ diuturnitas, pervicaciores affectus, sive à crassis & viscidis humoribus in alto corpore immersis existant, sive à pravâ partis cujuscumque diathesi, tantâ urget curarum assiduitate, ut à convenientioribus præsidiis invictos, & veluti ferocitate exultantes, aut apertâ vi expugnet, aut blandiori interdum remedio, quasi illecebris irretitos ad dedicationem cogat, sicque de protervitate morbi certissimum agat triumphum.

I I.

INTER innumeras ægritudines quibus humanum corpus tentatur, nulla terris incubuit protervior, curatu difficilior quàm dysenteria. Ab affectâ corporis parte nomen habet, omnium molestissima est, ut quæ cæteras doloris vincat acerbitate, nec ulli cedit periculi magnitudine. Non raro inflammationem, sæpissimè febrem inducit. Ab atrâ bile orsa mortifera est. Plures affectus dysenterix nomine insigniuntur, qui symptomatum diversitate plurimùm dissident, nec ab eâdem stirpe funduntur, magisque indole, & naturâ, quàm facie discrepant. Dysenteria *verus* dicta sanguinis est per alvum profusio cum intestini exulceratione conjuncta, non sine immani cruciatu doloris. Illa per crassa tenuiaque intestina grafsatur: Si cum alvi facibus exquisitè permiscetur cruor, in intestinis superioribus; si verò purus ac minimè permixtus excidit, in inferioribus crassioribusque ulcus est. Sollicitatur æger assiduâ desidendi cupiditate, atque, ut omnia faciat, prius animam efflaverit, quàm pestem depulerit imis conceptam visceribus.

I I I.

DYSENTERIAM, dirum morbi genus, progignunt nonnunquam externæ causæ, ut vitiosi, & acres cibi, exedentia medicamenta; sæpius internæ, ut salsa pituita, utraque bilis, & viscerum infarctus. Hinc sobolescit mordax, & effrænis humor, qui modò ab hepate manat, modò à mesenterio, aliisque vicinis partibus, & ad intestina delatus, in illis crudelitatem expromit suam: Indeque incalescente coctis ignibus humore, nascitur præfervida viscerum intemperies, quæ, quò altius impressa fuerit, eò curandæ illius major difficultas. Sic ulcera, influentis humoris ratione, ægrè cicatricem accipiunt. An non etiam partis affectæ conditio idem præstat, & efficit? Hic suam variè Medicus explicat industriam, & dum viscerum ardorem sanguinis missione temperat, humoremque vitiosorem purgatione diminuit, quid singula ad tam atrocis mali pervicaciam expugnandam valeant, diligenter expendit. Verùm, cum omnia animo lustraverit, nul-

lum inveniet præsidium, quod cum lacte tam parabili, quàm salutari visceribus medicinâ conferri possit.

I V.

LACTE, si utilitatem spectes, nullum fructuosius, si saporis gratiam, nullum jucundius alimentum hominum generi à naturâ est concessum; Neque solum ad victum, & ad robur corporis valet; sed etiam ad propulsanda morborum vel gravissimorum incommoda. Nostræ nimirum naturæ tam amica est vis lactis, ut cujusvis ætatis, ac sexûs, hominibus sanis, causariis, tibi proximis, necdum ex morbi diuturnitate recreatis apprime conferat, munda lætaque reddat omnia. Quoties lactis usu propè funeratorum nihil præter nervos & luridam pellem gerentium membris grata vice rediit habitus vigor, venis sanguis, relapsus in genas decens color, vivaxque gratia? Hoc uno vitam, & spiritum ducunt, quibus corpus exulcerati pulmonis contagione afflatum miserè contabescit. Quidam etiam in articulorum vitiis, cum lacte potò ex toto se eluissent, securitatem totius vitæ consecuti sunt. Quidni & in dysenteria inveteratâ? Ad cujus curationem lac efficacissimum est, ob triplicem ex quâ componitur substantiam. Suo siquidem sero, in quo vis eximia frigoris, & insignis partium tenuitas, ulcera deterget, eadem consolidat substantiâ caseosâ, butyrosa verò pro alimento est.

V.

SÆVISSIMIS torminibus, qui rectè mederi voluerit, duplicem sibi scopum constituat necesse est, nec solum coercendæ vacuandæque putredini, sed etiam contemperando, restringendoque incendio, totus intentus esse debet. In eam rem mirum in modum conferent clysteres anodyni, hordeata, amygdalata, imprimisque sanguinis missio repetita, pro morbi magnitudine, & viribus ægrotantis. His nisi cedat tanta calamitas, res tota lacti committenda, ubi corporis penetralia penitus subjerit, nihil non emolliet, brevi gravissimos dolores levabit, franget humoris pervicaciam, viscerum fervorem sedabit, cumque id omnium rerum, quas cibi causâ capimus, hquentium maxime alibile sit, solidis plus justo sic-

4

catis, madorem salutarem immittet, viscerum ariditatem, & squallorem castigabit, hepar reficiet non parum in diutinâ dysenteria affectum, quod ideo labefactatur vel maximè, quia blando humore deficitur, atque illum quidem eliciet ex lacte, quod spiritu vitali cum turgeat, sitque concoctu perfacile, & vitæ principiis analogum alimentum, idcirco cæteris præstabilius habendum est.

Ergo inveterata & contumaci dysenteria lactis potio.

Domini Doctores disputaturi.

M. Franciscus Girard, Praefes.	M. Petrus Bonnet.	M. Ioannes Hamon.
M. Iosephus Thommassen.	M. Ioannes-Baptista-Renatus Moreau.	M. Simon Boulot.
M. Ludovicus Poirier.	M. Nicolaus Pelletier.	M. Petrus de Merseant.

Proponebat Parisiis **CLAUDIUS HUGOT**, Cabilo-
nensis. A. R. S. H. 1678.

PARISIIS, Apud Franciscum Muguet, Regis & Illustrissimi
Archiepiscopi Parisiensis Typographum.